

Abstrakt:

W dziejach dramatu węgierskiego szczególnie radykalną koncepcję sceniczną reprezentuje trylogia Pétera Nádasa: Takarítás (Sprzątanie, Találkozás (Spotkanie, 1979) and Temetés (Pogrzeb, 1980). Węgierski autor, podobnie jak polski twórca sztuki rytualnej, interpretuje teatr jako złożony kompleks, który umożliwia ekspresję za sprawą różnych parascenicznych form złożonych z wielu literackich form. Na wstępie tekstu autorka pokrótce ukazuje przyczyny stosunkowo słabej recepcji Grotowskiego na Węgrzech i Nádasa w Polsce. Według autorki, teatr Nádasa jako „gra ciała” stoi blisko koncepcji teatralnej Grotowskiego także opartej na wyrażaniu ciałem i głosem, przyznając aktorowi rolę dominującą. Podobnie, wersja Nádasa „teatru ubogiego” wspomagana jest jedynie skromną scenografią i zredukowanymi rekwizytami. Jego sceniczna technika rodzi się z mitów, rytuałów i ceremonii. Nie mniej, obaj twórcy reprezentując podobne koncepcje teatru, używają jednak całkiem odmiennych narzędzi. W efekcie możemy zobaczyć na scenie silnie zwizualizowane sytuacje archetypowe. W niewerbalnej formie przedstawiane są różne uczucia: rozpacz, strach, samotność, itd.